

Środa, 4 października 2017 r.

P8_TA(2017)0376

Sprzeciw wobec aktu wykonawczego: Ustanowienie naukowych kryteriów określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 4 października 2017 r. w sprawie projektu rozporządzenia Komisji zmieniającego załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 poprzez ustanowienie naukowych kryteriów określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego (D048947/06 – 2017/2801(RPS))

(2018/C 346/06)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt rozporządzenia Komisji zmieniającego załącznik II do rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 poprzez ustanowienie naukowych kryteriów określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego (D048947/06 („projekt rozporządzenia”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 4 ust. 1 i art. 78 ust. 1 lit. a) oraz załącznik II pkt 3.6.5 akapit drugi i pkt 3.8.2,
- uwzględniając wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 grudnia 2015 r. ⁽²⁾, a w szczególności jego ust. 71 i 72,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego: sytuacja w następstwie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 16 grudnia 2015 r. ⁽³⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego oraz projektów aktów Komisji ustanawiających naukowe kryteria określania tych substancji w kontekście prawodawstwa UE dotyczącego środków ochrony roślin i produktów biobójczych (COM(2016)0350),
- uwzględniając sprawozdanie podsumowujące posiedzenie Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz, które odbyło się w Brukseli w dniu 28 lutego 2017 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2013 r. w sprawie ochrony zdrowia publicznego przed działaniem substancji zaburzających gospodarkę hormonalną ⁽⁴⁾,
- uwzględniając art. 5a ust. 3 lit. b) decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽⁵⁾,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 oraz art. 106 ust. 4 lit. c) Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ Wyrok Sądu z dnia 16 grudnia 2015 r., *Szwecja przeciwko Komisji*, T-521/14, ECLI:EU:T:2015:976.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0270.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 36 z 29.1.2016, s. 85.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

Środa, 4 października 2017 r.

- A. mając na uwadze, że zgodnie z pkt 3.8.2 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 substancję czynną zatwierdza się wyłącznie wtedy, gdy nie uznano jej za substancję oddziałującą na układ endokryny, która może mieć niekorzystny wpływ na organizmy niebędące celem działania, chyba że narażenie organizmów niebędących celem działania na tę substancję czynną w realistycznych proponowanych warunkach stosowania jest nieistotne (kryterium wykluczające ze względu na środowisko);
- B. mając na uwadze, że zgodnie z pkt 3.6.5 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 do dnia 14 grudnia 2013 r. Komisja przedstawia Stałemu Komitetowi ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt projekt środków dotyczących szczególnych kryteriów naukowych służących ustaleniu oddziaływania na układ endokryny;
- C. mając na uwadze, że w dniu 4 lipca 2017 r. Stały Komitet ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz wydał pozytywną opinię w sprawie projektu rozporządzenia, przy czym trzy państwa głosowały przeciw, a cztery wstrzymały się od głosu;
- D. mając na uwadze, że ostatni akapit projektu rozporządzenia stanowi, że „jeżeli zamierzony sposób działania ocenianej substancji czynnej na rzecz ochrony roślin polega na zwalczaniu innych niż kręgowce zwalczanych organizmów poprzez działanie na ich układ hormonalny, efektów powodowanych u organizmów należących do tego samego typu taksonomicznego co typ zwalczany nie uwzględnia się do celów identyfikacji substancji jako oddziałującej na układ endokryny w odniesieniu do organizmów niebędących celem działania”;
- E. mając na uwadze, że w wyroku w sprawie T-521/14 Sąd wyraźnie orzekł, co następuje: „la spécification des critères scientifiques pour la détermination des propriétés perturbant le système endocrinien ne peut se faire que de manière objective, au regard de données scientifiques relatives audit système, indépendamment de toute autre considération, en particulier économique”⁽¹⁾ (ust. 71);
- F. mając na uwadze, że nie istnieją podstawy naukowe, by wykluczyć identyfikowanie substancji o zamierzonym oddziaływaniu na układ hormonalny jako substancji zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego u organizmów niebędących celem działania;
- G. mając na uwadze, że w związku z tym projektu rozporządzenia nie można uznać za oparty na obiektywnych danych naukowych dotyczących układu hormonalnego, jak wymaga Sąd; mając na uwadze, że Komisja przekracza zatem swoje uprawnienia wykonawcze;
- H. mając na uwadze, że faktyczny cel tego ostatniego ustępu został jasno wyłożony w sprawozdaniu podsumowującym posiedzenie Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Paszy, które odbyło się w Brukseli w dniu 28 lutego 2017 r.: „ponadto objaśniono uzasadnienie przepisu dotyczącego substancji czynnych o zamierzonym oddziaływaniu na układ hormonalny (niżej zwanych regulatorami wzrostu). [...] Przepis dotyczący regulatorów wzrostu umożliwia niestosowanie kryterium wykluczającego do substancji o zamierzonym oddziaływaniu na układ hormonalny [...]”;
- I. mając na uwadze, że ten ostatni akapit skutecznie wprowadza odstępstwo od kryterium wykluczającego określonego w pkt 3.8.2 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1107/2009;
- J. mając na uwadze, że z motywów 6–10 oraz z art. 1 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 wynika, że zajmując się złożoną kwestią ustanowienia przepisów dotyczących zatwierdzenia substancji czynnych, prawodawca musiał wypracować delikatną równowagę między różnymi i potencjalnie sprzecznymi celami, tj. z jednej strony produkcją rolną i rynkiem wewnętrznym, a z drugiej strony ochroną zdrowia i środowiska;

⁽¹⁾ Ponieważ wyrok w sprawie T-521/14 dostępny jest wyłącznie w językach francuskim i szwedzkim, wersja polska tekstu została przygotowana przez służby tłumaczeniowe Parlamentu: „specyfikacji kryteriów naukowych do celów określania właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego można dokonać wyłącznie w sposób obiektywny, na podstawie danych naukowych dotyczących tego układu i niezależnie od wszelkich innych względów, w szczególności ekonomicznych”.

Środa, 4 października 2017 r.

- K. mając na uwadze, że w wyroku, o którym mowa powyżej, Sąd orzekł, co następuje: „Dans ce contexte, il importe de relever que, en adoptant le règlement n° 528/2012, le législateur a procédé à une mise en balance de l'objectif d'amélioration du marché intérieur et de celui de la préservation de la santé humaine, de la santé animale et de l'environnement, que la Commission se doit de respecter et ne saurait remettre en cause [...]. Or, dans le cadre de la mise en œuvre des pouvoirs qui lui sont délégués par le législateur, la Commission ne saurait remettre en cause cet équilibre, ce que cette institution a d'ailleurs en substance admis lors de l'audience”⁽¹⁾ (ust. 72);
- L. mając na uwadze, że przypomniano o tym w rezolucji Parlamentu z dnia 8 czerwca 2016 r., w której podkreślono, że „Sąd orzekł, iż specyfikacji kryteriów naukowych można dokonać wyłącznie w sposób obiektywny, na podstawie danych naukowych dotyczących układu hormonalnego i niezależnie od wszelkich innych względów, w szczególności ekonomicznych, oraz że Komisja nie jest uprawniona do zmiany równowagi regulacyjnej ustalonej w akcie podstawowym w drodze wykonywania uprawnień przekazanych jej na mocy art. 290 [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)]”;
- M. mając na uwadze, że te same ograniczenia uprawnień obowiązują Komisję w kontekście aktu wykonawczego podlegającego procedurze regulacyjnej połączonej z kontrolą;
- N. mając na uwadze, że zgodnie z komunikatem Komisji z dnia 15 czerwca 2016 r. „Zadanie, z którym Komisja musi się teraz uporać, polega na określeniu kryteriów, według których można by ustalać – do celów przepisów dotyczących środków ochrony roślin i produktów biobójczych – czy dana substancja zaburza funkcjonowanie układu hormonalnego. Komisja nie zamierza natomiast podejmować teraz decyzji co do sposobu regulacji tych substancji. Konsekwencje prawne zostały już ustalone przez prawodawcę w przepisach dotyczących środków ochrony roślin (2009) i produktów biobójczych (2012)”;
- O. mając na uwadze, że kryterium wykluczające określone w pkt 3.8.2 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 stanowi istotny element tego rozporządzenia;
- P. mając na uwadze, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przyjmowanie elementów regulacyjnych mających istotne znaczenie dla danej kwestii należy do prawodawcy Unii i uprawnienia tego nie można przekazywać Komisji;
- Q. mając na uwadze, że Komisja przekroczyła swoje uprawnienia wykonawcze, zmieniając istotny element regulacyjny rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 wbrew uznaniu granic jej uprawnień podczas rozprawy Trybunału Sprawiedliwości w sprawie T-521/14, wbrew jej twierdzeniom zawartym w komunikacie Komisji z dnia 15 czerwca 2016 r. i wbrew podstawowej unijnej zasadzie praworządności;
- R. mając na uwadze, że gdyby nawet postęp wiedzy naukowej i technicznej miał dostarczyć uzasadnionych podstaw do wprowadzenia odstępstwa w kwestii warunków zatwierdzania substancji o zamierzonym działaniu endokrynnym, odstępstwo to można by było wprowadzić jedynie w drodze procedury ustawodawczej mającej na celu zmianę rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 zgodnie z art. 294 TFUE;
1. sprzeciwia się przyjęciu projektu rozporządzenia Komisji;
 2. uważa, że projekt rozporządzenia Komisji przekracza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009;
 3. wzywa Komisję do wycofania projektu rozporządzenia oraz do przedłożenia komitetowi nowego projektu bez zwłoki;
 4. wzywa Komisję do zmiany projektu rozporządzenia przez skreślenie jego ostatniego ustępu;
 5. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządóm i parlamentom państw członkowskich.

⁽¹⁾ Ponieważ sprawa T-521/14 toczyła się wyłącznie w językach francuskim i szwedzkim, wersja polska tekstu została przygotowana przez służby tłumaczeniowe Parlamentu: „W tym kontekście należy zauważyć, że przyjmując rozporządzenie (UE) nr 528/2012, prawodawca zapewnił równowagę między celem polegającym na doskonaleniu rynku wewnętrznego a celem polegającym na ochronie zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochronie środowiska i doszedł do wniosków, których Komisja musi przestrzegać i których nie może kwestionować [...]. W ramach wykonywania uprawnień powierzonych jej przez prawodawcę Komisja nie może kwestionować tej równowagi, z czym zresztą zasadniczo zgodziła się podczas rozprawy”.